

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

عمران
علیهما صلوات

www. **Ghaemiyeh** .com
www. **Ghaemiyeh** .org
www. **Ghaemiyeh** .net
www. **Ghaemiyeh** .ir

برخی از ویژه گی های
مورد انتظار از مؤمنان
در کلام امام صادق علیه السلام

عبدالکریم پاک نیا

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

برخی از ویژگی‌های مورد انتظار از مؤمنان در کلام امام صادق (ع)

نویسنده:

عبدالکریم پاک نیا

ناشر چاپی:

کتاب گنجینه معرفت

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۶	برخی از ویژگی‌های مورد انتظار از مؤمنان در کلام امام صادق (ع)
۶	مشخصات کتاب
۶	مقدمه
۷	استقامت و پایداری
۷	عظمت نفس و دوری از ذلت
۷	زهد و ساده زیستی
۸	تلاش برای اصلاح دیگران
۸	امانت و صداقت
۹	ولایت پذیری
۹	شهرت گریزی
۱۰	رسیدگی به خانواده
۱۰	رعایت ادب در معاشرت با دیگران
۱۰	همیاری با برادران دینی
۱۱	دوری از مجالس گناه
۱۱	استفاده از فرصت‌ها
۱۱	تلاوت قرآن
۱۱	پاورقی
۱۲	درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

برخی از ویژگی‌های مورد انتظار از مؤمنان در کلام امام صادق (ع)

مشخصات کتاب

مؤلف: عبدالکریم پاک‌نیا
ناشر: کتاب گنجینه معرفت

مقدمه

حضرت صادق علیه السلام ششمین پیشوای شیعیان جهان در ۱۷ ربیع الاول سال ۸۳ هـ ق در مدینه منوره دیده به جهان گشود. پدر بزرگوارش حضرت امام محمد باقر علیه السلام و مادر گرامی‌اش ام فروه، دختر قاسم بن محمد بن ابی‌بکر می‌باشد. اسم آن حضرت جعفر و کنیه‌اش ابو عبدالله و ابو اسماعیل و القاب شریفش صادق، صابر، فاضل و طاهر است [۱]. امامت آن حضرت که همزمان با شهادت پدر ارجمندش از سال ۱۱۴ شروع شد، با حکومت ۵ تن از خلفای اموی و عباسی به ترتیب هشام بن عبدالملک (نهمین خلیفه اموی)، ابراهیم بن ولید (دهمین خلیفه اموی) و مروان بن محمد آخرین خلیفه اموی (۱۲۶-۱۳۲) و عبد الله سفاح (اولین خلیفه عباسی) و ابوجعفر منصور دوانیقی (دومین خلیفه عباسی) مصادف بود. آن بزرگوار در ۲۵ شوال سال ۱۴۸ هـ ق در سن ۶۵ سالگی توسط منصور دوانیقی مسموم شد، در مدینه منوره به شهادت رسید و در قبرستان بقیع به خاک سپرده شد. امام صادق علیه السلام در مدت ۳۴ سال امامت پربرکت خویش نقش شایسته‌ای در گسترش فرهنگ حیاتبخش اسلام انجام داد. آن حضرت با استفاده از فرصت بدست آمده در عصر خویش (درگیری و نزاع میان بنی امیه و بنی عباس) وسعت‌ترین دانشگاه اسلامی را پی‌ریزی نمود؛ در دانشگاه آن حضرت حدود چهار هزار نفر شاگرد پرورش یافتند که برخی از آنان از رهبران فکری تشیع به شمار می‌آیند. هشام بن حکم، عبدالله بن ابی جعفر، هشام بن سالم، محمد بن مسلم، مفضل بن عمر و جابر بن حیان از آن جمله‌اند. کوفه یکی از مهم‌ترین کانون‌های تجمع پرورش یافتگان دانشگاه جعفری علیه السلام بود. حسن بن علی بن زیاد و شام که از شاگردان امام رضا علیه السلام است نقل می‌کند که: در مسجد کوفه ۹۰۰ نفر استاد حدیث مشاهده کردم که همگی از جعفر بن محمد علیه السلام حدیث نقل می‌کردند. [۲] در مکتب آن حضرت نه تنها شیعیان بلکه غیر شیعیان نیز حضور می‌یافتند. پیشوایان چهارگانه اهل سنت با واسطه یا مستقیماً از امام صادق علیه السلام بهره برده‌اند. آن حضرت شاگردان خویش را بر اساس ذوق و استعداد آنان تقسیم نموده و در همان رشته تشویق و تعلیم می‌نمود. و این گونه بود که مکتب تشیع در اثر تلاش‌های فرهنگی امام صادق علیه السلام به صورت چشم‌گیری گسترش یافت و به اکثر قلمروهای اسلامی رسید و بسیاری از مسلمانان در آن دوران طلایی به مکتب اهل بیت علیهم السلام گرویدند. آن حضرت با استفاده از وضعیت موجود و کلاهی متعددی را در مناطق مختلف مستقر نمود و توسط پرورش یافتگان مکتب خویش دستور العمل‌های فردی، اخلاقی و اجتماعی را به مسلمانان آموزش داد و مکتب اهل بیت علیهم السلام را با زیباترین و محکم‌ترین دلائل به جهان اسلام معرفی نمود. رهنمودهای راهگشای آن حضرت در زمینه‌های سلوک فردی و اجتماعی، معاشرت با دیگران، برخورد با نسل نو و جوانان، مسائل حقوقی، آداب ازدواج، موضعگیری در مقابل حکومت‌ها و سیاستمداران زمان، آموزه‌های علمی، تربیتی، پزشکی و ده‌ها موضوع دیگر، زینت بخش صفحات زندگی آن حضرت و برگ زرینی در تاریخ شیعه می‌باشد. در این نوشتار گزیده‌ای از سخنان آن حضرت را در بیان ویژگی‌های مورد انتظار از شیعیان و مؤمنان حقیقی گرد آورده و به علاقمندان حضرتش تقدیم می‌داریم. بدیهی است که این‌ها همه ویژگی‌ها و صفات پیروان اهل بیت علیهم السلام نیست و بیان همه آن‌ها نیازمند یک کتاب مستقل می‌باشد.

استقامت و پایداری

بدون تردید پشتکار و پایداری در راه هدف، از عوامل پیروزی و توفیق انسان به شمار می‌رود. کسانی در زندگی به خواسته‌ها و آرزوهای خود نائل گشته‌اند که در راه آن نهایت تلاش و استقامت را نموده‌اند. امام صادق علیه السلام یکی از مهم‌ترین نشانه‌های شیعه را استقامت در راه حق می‌داند و رسیدن به سعادت حقیقی را در گرو این خصیصه پسندیده قلمداد می‌کند و می‌فرماید: «لو ان شیعتنا استقاموا لصافحتهم الملائکة ولا ظلهم الغمام ولا شرقوا نهارا ولا کلوا من فوقهم ومن تحت ارجلهم، ولما سالوا الله شیئا الا اعطاهم [۳]» اگر شیعیان ما در راه حق استقامت ورزند فرشتگان آسمان با آنان دست می‌دهند، ابرها [ی رحمت] بر سر آنان سایه می‌افکنند و سیمایشان همانند روز روشن می‌درخشد و از زمین و آسمان روزی می‌خورند و هیچ خواسته‌ای از خداوند نخواهند داشت مگر اینکه خدای متعال به آنان عطا می‌کند.»

عظمت نفس و دوری از ذلت

شخصیت هر کس در گرو عزت نفس اوست. انسان به عزت نفس و تکریم شخصیت از همه چیز حتی از آب و غذا بیشتر نیازمند است، چرا که رنج گرسنگی و تشنگی برطرف می‌شود اما تحقیر شخصیت و آزرده‌گی روح و روان به این سادگی رفع نمی‌شود و چه بسا که تا آخر عمر انسان را بیازارد. خداوند متعال انسان را عزیز آفریده و هیچگاه به او اجازه تحقیر دیگران و یا شخصیت خویش را نداده است. این سخن در مورد پیروان مکتب تشیع از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. آنان طبق رهنمود امام صادق علیه السلام هیچگاه نباید خود را ذلیل کنند، بلکه باید از کارهای تحقیرآمیز و ذلت آور اجتناب نمایند. آن حضرت شیعیان را از کسالت، تبلی، دست درازی به سوی دیگران، طمع کاری، زیاده طلبی و سایر امور ذلت آور میرا می‌داند و می‌فرماید: «شیعتنا لا یهرون هریر الکلب ولا یطمعون طمع الغراب... ولا یسالون لنا مبغضا ولو ماتوا جوعا [۴]» شیعیان ما [از فرط ذلت] همانند سگ زوزه نمی‌کشند و مانند کلاغ طمع نمی‌کنند... آنان هیچگاه به سوی دشمنان ما دست [ذلت] دراز نمی‌کنند گرچه از گرسنگی بمیرند.» خداوند متعال نیز تن دادن به کارهای ذلت آور را از صفات منافقین شمرده و عزت را منحصر به ذات خویش می‌داند: «بشر المنافقین بان لهم عذابا الیما الذین یتخذون الکافرین اولیاء من دون المؤمنین ایتغون عندهم العزۃ فان العزۃ لله جمیعا» [۵]» به منافقان بشارت ده که عذاب دردناکی در انتظار آنهاست. همان‌ها که کافران را بجای مؤمنان دوست خود انتخاب می‌کنند. آیا عزت [و آبرو] را نزد آنان می‌جویند با اینکه همه عزت‌ها از آن خداست؟»

زهد و ساده زیستی

از آنجا که دلبستگی به دنیا و تعلقات آن مانع رسیدن به کمال حقیقی است، نیک مردان الهی همیشه زهد و قناعت را در متن برنامه خود دارند و ساده زیستی، بی‌پیرایگی و پرهیز از جلوه‌های دنیوی و دل‌ن بستن به مظاهر دنیا و زرق و برق آن از شاخص‌ترین ویژگی‌های آنان است. مطمئنا آنان این شیوه پسندیده را از زندگی پیامبران، اولیاء الهی و عالمان عارف آموخته‌اند. پیروان حقیقی اهل بیت علیهم السلام خصلت زیبای زهد و ساده زیستی را از آن گرامیان آموخته و این سخن گهربار امام صادق علیه السلام را همیشه آویزه گوش خود دارند که فرمود: «ان احببت ان تجاور الجلیل فی داره و تسکن الفردوس فی جواره فلتهن علیک الدنیا واجعل الموت نصب عینک ولا تدخر شیئا لغد واعلم ان لک ما قدمت وعلیک ما اخرت [۶]» اگر دوست داری که در درگاه الهی با خداوند متعال هم‌نشین شوی و در بهشت در جوار حضرت باری تعالی مسکن‌گزینی، باید دنیا [و مظاهر آن] در نظر تو خوار باشد و مرگ را همیشه نصب العین خود قرار بده و برای خود چیزی ذخیره نکن و بدان آنچه قبلا [از اعمال صالح] تقدیم داشته‌ای به

حال تو سودمند خواهد بود و از کارهای نیک که انجام آن را به تاخیر انداخته‌ای ضرر خواهی کرد.»

تلاش برای اصلاح دیگران

از جمله ویژگی‌های مورد انتظار برای شیعیان راستین، هدایت و اصلاح افراد منحرف به طریق صحیح می‌باشد. آنان نه تنها خود راه حقیقت می‌پیمایند بلکه از اعماق جان خویش دوست دارند دیگران هم، چنین باشند. پیروان اهل بیت علیهم السلام تنها به دنبال نجات خویش نیستند بلکه شب و روز در اندیشه‌ی اصلاح و راهنمایی گمراهان و آلودگان به انواع انحرافات می‌باشند. آنان با الهام از رهنمودهای پیشوای ششم علیه السلام با بکارگیری شیوه‌های صحیح و پسندیده به اصلاح افراد می‌پردازند و با اخلاق نیک در جذب گنه کاران تلاش می‌کنند و این کلام زیبای رئیس مذهب جعفری را هیچگاه فراموش نمی‌کنند که فرمود: «لا تقل فی المذنبین من اهل دعوتکم الا خیرا، واستکینوا الی الله فی توفیقهم وسلوا التوبه لهم [۷]» در مورد هم‌کیشان بدکار خود جز خوبی [و نیکی] چیزی نگو و از خداوند توفیق هدایت و توبه آنان را بخواهید.» سیره امام صادق علیه السلام نیز در این رابطه می‌تواند راهگشای شیعیان باشد. آن حضرت هنگامی که متوجه شد، شقرانی [۸] (فردی گنه‌کار و شرابخوار) نمی‌تواند از دربار منصور دوانیقی سهم خود را دریافت کند، به آنجا رفت و سهم شقرانی را گرفت و به وی تسلیم نمود. آن حضرت هنگام پرداخت وجه به شقرانی با لحنی ملاحظه‌آمیز و مهربان، خطای وی را به او گوشزد کرده و فرمود: کار خوب از هر کسی خوب است ولی از تو بواسطه‌ی انتسابی که به ما اهل بیت داری خوبتر و زیباتر است و کار بد از هر کسی بد است، ولی از تو به خاطر همین انتساب، زشت‌تر و قبیح‌تر است. امام صادق علیه السلام این جمله را فرمود و گذشت. شقرانی با شنیدن این جمله دانست که امام از سر او و گناهش آگاه است و از اینکه امام با این حال به یاری او شتافته و ابراز محبت نمود و با رفتاری کاملا منطقی و پسندیده وی را به گناهش متوجه ساخت، شدیداً نزد وجدان خود شرمسار گشت و خود را ملامت نمود [۹].

امانت و صداقت

از مهم‌ترین و بارزترین ویژگی‌های مورد انتظار برای شیعیان و مؤمنان، دو صفت والای امانتداری و راستگویی است. این دو خصلت آنچنان اهمیت دارد که اساس نظم و انسجام و آرامش هر جامعه‌ای را می‌توان با تقویت و ترویج آن دو در میان افراد جامعه پی‌ریزی نمود و مشکلات را حل کرد و سعادت جوامع را تضمین نمود. امام صادق علیه السلام گذشته از توصیه‌هایی کلی به عموم شیعیان در این رابطه، به برخی از یارانش در این مورد پیام ویژه می‌فرستاد. اهتمام آن حضرت به ترویج و احیای این دو ویژگی انسانی و اخلاقی در میان شیعیان، جایگاه آن‌ها را در میان تمام صفات پسندیده و فضائل اخلاقی روشن می‌سازد. امام صادق علیه السلام به ابی‌کهمس فرمود: «اذا اتیت عبد الله فاقراه السلام وقل له: ان جعفر بن محمد یقول لک: انظر ما بلغ به علی عند رسول الله صلی الله علیه و آله فالزمه، فان علیا علیه السلام انما بلغ ما بلغ به عند رسول الله صلی الله علیه و آله بصدق الحدیث واداء الامانه [۱۰]» هرگاه پیش عبدالله [بن ابی‌جعفر] رفتی، سلام [مرا] به او برسان و بگو: جعفر بن محمد به تو می‌گوید: دقت کن در آن چیزی که به وسیله‌ی آن علی علیه السلام در محضر رسول خدا صلی الله علیه و آله سرفراز شد [و او را به آن مقامات عالی رساند]. [تو هم] آن‌ها را برای خودت لازم بدان [و رفتار خویش را با آن اوصاف زیبا بیارای]، مطمئناً علی علیه السلام با راستگویی و امانتداری در نزد پیامبر صلی الله علیه و آله به آن درجه و عظمت رسید.» حضرت امام خمینی رحمه الله در شرح این حدیث می‌فرماید: «هان! ای عزیز! تفکر کن در این حدیث شریف! بین مقام صدق لهجه و رد امانت تا کجاست که علی بن ابی‌طالب علیهما السلام را بدان مقام بلند رسانید. از این حدیث معلوم می‌شود که رسول خدا صلی الله علیه و آله این دو صفت را از هر چیز بیشتر دوست می‌داشتند که در بین تمام صفات کمالیه مولی علیه السلام این دو او را مقرب کرده است و بدان مقام ارجمند رسانده است. جناب صادق علیه

السلام نیز در بین تمام افعال و اوصاف، این امر را که در نظر مبارکشان خیلی اهمیت داشته، به ابن ابی یعفور که مخلص و جان نثار آن بزرگوار بوده پیغام داده و سفارش فرموده به ملازمت آن‌ها» [۱۱]. حضرت صادق علیه السلام در حدیث دیگری اهمیت این دو صفت را چنین بیان می‌دارد: «لا تنظروا الی طول رکوع الرجل و سجوده فان ذلک شیء اعتاده، فلو ترکه استوحش لذلک و لکن انظروا الی صدق حدیثه و اداء امانته [۱۲]» به طول رکوع و سجود شخص ننگرید زیرا به آن عادت کرده و اگر ترک کند به خاطر آن وحشت می‌کند، بلکه به راستی گفتار و امانتداری او بنگرید». آری شیعه راستین را با عبادت و اطاعت‌های ظاهری نمی‌توان شناخت بلکه باید در عرصه امتحان، راستی و امانتداری او ثابت شود. چه بسا افرادی که با انجام عبادت‌های سنگین و اعمال طولانی و ریایی، خود را مؤمن و پیرو اهل بیت علیهم السلام قلمداد می‌کنند، اما در مقام راستی و امانتداری نمی‌توانند از عهده‌ی آن برآمده و مغلوب شیطان می‌شوند.

ولایت‌پذیری

یکی دیگر از ویژگی‌های شیعیان از منظر حضرت صادق علیه السلام پذیرش ولایت و رهبری امامان معصوم علیهم السلام به عنوان تداوم رسالت نبوی صلی الله علیه و آله می‌باشد. شیعه حقیقی آنچنان به ولایت اهل بیت علیهم السلام دل بسته است که شادی و حزن، خوشی و ناخوشی و تمام لذائد و شدائد زندگی را با ولایت و محبت ائمه اطهار علیهم السلام پیوند می‌زند. محبت اهل بیت علیهم السلام آنچنان در جان و دل وی رسوخ کرده که تمام گفتار، رفتار و کردار او با ملاک‌ها و معیارهای اهل بیت علیهم السلام سنجیده می‌شود و آنان به عنوان حجت شرعی برای او هستند. امام صادق علیه السلام فرمود: «رحم الله شیعتنا خلقوا من فاضل طینتنا و عجنوا بماء ولایتنا یحزنون لحزننا و یفرحون لفرحنا [۱۳]» خداوند شیعیان ما را رحمت کند که از زیادی سرشت ما آفریده شده‌اند و با آب ولایت ما عجين گشته‌اند. آنان به خاطر اندوه [و غصه‌های] ما غمناک می‌شوند و با شادی ما شاد می‌گردند». امام صادق علیه السلام علاوه بر سفارش‌های مکرر به ولایت‌پذیری پیروان خویش، در مکتب تربیتی خویش شیعیانی ولایتی تربیت نموده و آنان را به این کار تشویق می‌کرد. داستان ذیل بیانگر این حقیقت است: عبدالله بن ابی یعفور یکی از شیعیان مخلص و فداکار است که در پذیرش ولایت ائمه اطهار علیهم السلام اسوه‌ای کامل و نمونه‌ای بارز برای تمام شیعیان می‌باشد. او با همه عظمت علمی و موقعیت اجتماعی که در میان قوم خود داشت، در برابر فرمان امام علیه السلام تسلیم محض بود. در این مورد داستان مشهوری از وی نقل شده که نهایت اخلاص و اطاعت وی را از ائمه اطهار علیهم السلام نشان می‌دهد. وی روزی در حضور پیشوای ششم علیه السلام نشست بود و از وجود حضرتش بهره‌مند می‌شد. عبدالله، ضمن ارائه سخنانی به امام علیه السلام کلامی را اظهار نمود که مورد عنایت حضرت قرار گرفت. این سخن وی که از عمق جان و منتهای ایمان وی ریشه می‌گرفت می‌تواند درسی زیبا و الگویی مناسب برای تمام پیروان و دوستداران اهل بیت علیهم السلام باشد. او به امام صادق علیه السلام عرضه داشت: «والله لو فلقت رمانه بنصفین فقلت هذا حرام و هذا حلال لشهدت ان الذی قلت حلال، حلال و ان الذی قلت حرام، حرام فقلت: رحمک الله، رحمک الله [۱۴]» سوگند به خدا! اگر اناری را از وسط دو نصف کنی و بفرمایی که نصف آن حلال و نصف دیگرش حرام است، مطمئناً گواهی خواهم داد که: آنچه را گفתי حلال، حلال است و آن نصفی را که فرمودی حرام، حرام است [و هیچگونه چون و چرا نخواهم کرد]. امام صادق علیه السلام فرمود: خدا تو را رحمت کند، خدا تو را رحمت کند».

شهرت‌گریزی

مؤمن و شیعه واقعی بر این باور است که کار و عمل انسان باید برای جلب رضایت حضرت حق باشد و به غیر از این عمل وی ارزش حقیقی نخواهد داشت. کسانی که برای خوشایند دیگران و جلب رضایت آنان - که در مسیر حق نیستند - تلاش می‌کنند،

کاری بیهوده و عبث انجام می‌دهند. اساساً خودپرستی با خداپرستی در تضاد است. از منظر امام صادق علیه السلام عمل ریایی که برای خشنودی خداوند متعال نبوده و تنها برای ارضای نفس و یا خوشایند دیگران انجام می‌گیرد، نزد خداوند عالم پیشیزی ارزش ندارد. آن وجود گرامی در یک سخن بلیغ فرمود: «کل البر مقبول الا ما کان رئا [۱۵] تمام نیکی‌ها پذیرفته می‌شود مگر اعمالی که به خاطر ریا [و نشان دادن به دیگران] انجام گرفته باشد.» پیشوای ششم در توضیح سخن خویش به عبدالله بن جندب [۱۶] می‌فرماید: «لا- تصدق علی اعین الناس لیز کوک، فانک ان فعلت ذلک فقد استوفیت اجرک، ولکن اذا اعطیت بیمینک فلا تطلع علیها شمالک [۱۷] هیچگاه صدقه [و کارهای نیک] را جلو چشم مردم انجام مده به قصد اینکه تو را [مردی] پاکیزه انگارند، که اگر به این [سخن] عمل کنی اجر و پاداش خود را به نحو کامل دریافت خواهی کرد، ولی [به خاطر داشته باش] که اگر با دست راست خود بخشش می‌کنی دست چپ خود را مطلع نسا.» [۱۸].

رسیدگی به خانواده

توسعه دادن به زندگی خانوادگی و خوشرفتاری با اعضای خانواده یکی دیگر از ویژگی‌های مورد انتظار برای مؤمن و شیعه کامل می‌باشد. پیرو حقیقی امام صادق علیه السلام هیچگاه نسبت به خانواده خود، تنگ نظر، سخت گیر و بدرفتار نیست. او تلاش می‌کند که به نحو شایسته‌ای با همسر و فرزندان خود معاشرت نماید و در صورت امکان به رفاه و امور معیشتی خانواده گسترش دهد. امام صادق علیه السلام می‌فرماید: «ان عیال المرء اسراء فمن انعم الله علیه نعمة فلیوسع علی اسرائه فان لم یفعل اوشک ان تزول تلک النعمة [۱۹] اعضای خانواده یک مرد [همانند اسیر اویند. پس هر کسی که خداوند متعال نعمتی به او عطا کند، باید به خانواده [و زیردستان] خود گشایشی در زندگی ایجاد کند که اگر چنین نکند ممکن است این نعمت از دست او خارج شود.» در روایتی دیگر امام صادق علیه السلام شیعیان را به خوشرفتاری با خانواده سفارش نموده و آنرا موجب طولانی شدن عمر می‌داند و می‌فرماید: «من حسن بره فی اهل بینه زید فی عمره [۲۰] هر کس با خانواده خود خوشرفتاری نماید عمرش طولانی خواهد شد.»

رعایت ادب در معاشرت با دیگران

ادب و مواظبت بر فضائل اخلاقی از بزرگترین سرمایه‌های معنوی برای هر انسان محسوب می‌شود. انسان با رعایت آداب اخلاقی و اجتماعی جایگاه خود را در جامعه تحکیم بخشیده و دل‌ها را به سوی خود جذب می‌کند. دوست و دشمن، افراد با ادب را ستوده و از اعماق جان به آنان به دیده احترام می‌نگرند. امام صادق علیه السلام رعایت اصول اخلاقی و توجه به آداب انسانی را از ویژگی‌های مکتب تشیع دانسته و آن را بر شیعیان راستین امری ضروری و لازم می‌شمارد و می‌فرماید: «لیس منا من لم یوقر کبیرنا ولم یرحم صغیرنا [۲۰] شیعه ما نیست کسی که بزرگترها را احترام نکند و به کوچکترها ترحم ننماید.»

همیاری با برادران دینی

تعاون و همیاری در بین پیروان اهل بیت علیهم السلام گذشته از اینکه موجب نزدیکی دل‌ها و ایجاد انس و محبت می‌شود، از مهم‌ترین عوامل اقتدار و تحکیم ارتباط در میان آنان می‌باشد. آنان با کنار گذاشتن اختلاف نظرها و سلیقه‌های مختلف و احترام به همدیگر در پیشبرد و نشر فرهنگ اهل بیت علیهم السلام نهایت سعی خود را مبذول می‌دارند. شیعیان حقیقی با دوری از هوای نفس و رد خواست‌های شیطانی مخالفین مکتب متعالی تشیع، با همدیگر مانوس شده و در راه ترویج معارف اسلامی و آموزه‌های اهل بیت علیهم السلام تلاش می‌کنند. امام صادق علیه السلام در این مورد به یکی از یاران خود می‌فرماید: «بلغ معاشر شیعتنا وقل لهم: لا تذهبن بکم المذاهب، فوالله لا تال ولایتنا الا بالورع والاجتهاد فی الدنیا ومواساة الاخوان فی الله [۲۱] به شیعیان ما برسان و

بگو: مبدا گروه‌ها [ی منحرف] شما را اغفال کنند، به خدا سوگند! به ولایت ما اهل بیت نمی‌توان رسید مگر با تقوی و تلاش در دنیا و همکاری با برادران دینی در راه خدا.»

دوری از مجالس گناه

یکی از عوامل تاثیر گذار در روح و روان انسان محیط اطراف اوست. عوامل انحرافی از جمله محفل‌های آلوده و اجتماعات ضد ارزشی که افراد گنهکار و فاسد آن‌ها را می‌گردانند، تاثیرات فراوانی را در افراد شرکت کننده باقی می‌گذارد و آنان خواهی نخواهی هم‌رنگ با اهل فسق و فجور و معصیت می‌شوند. بدین جهت امام صادق علیه السلام مؤمنین را از شرکت در این محافل نهی کرده و آنان را از رفتن به چنین مکان‌هایی برحذر می‌دارد، مگر اینکه برای تغییر وضعیت موجود باشد. آن حضرت می‌فرماید: «لا ینبغی للمؤمن ان یجلس مجلسا یعصی الله فیه ولا یقدر علی تغییره [۲۲]» برای مؤمن شایسته نیست که در مجلسی بنشیند که در آن معصیت خداوند انجام می‌شود و او توانایی تغییر آن را ندارد.»

استفاده از فرصت‌ها

فرصت‌های بدست آمده در زندگی کم است و سریعا از دست انسان خارج می‌شود. انسان موفق کسی است که از هر فرصت بدست آمده - گرچه کوتاه مدت باشد - برای رسیدن به هدف خویش بهره گیرد. پیشوای ششم در این زمینه به پیروان خود فرمود: «من انتظر عاجله الفرصه مؤاجله الاستقصاء سلبته الايام فرصته، لان من شان الايام السلب وسبیل الزمن الفوت [۲۳]» هر کس [در فرصت‌های بدست آمده که کوتاه و گذرا هستند] به انتظار فرصت‌های کاملتری در آینده بنشیند، روزگار آن فرصت [کوتاه] را نیز از او خواهد گرفت چرا که عادت روزگار سلب [فرصت‌ها] و روش زمانه از دست رفتن است.»

تلاوت قرآن

قرآن کلام الهی، و جلوه‌ای از قدرت و علم و حکمت پروردگار است و آیات نورانی آن نشانگر عظمت خداوند متعال می‌باشد. قرآن برنامه زندگی یک مسلمان و معارف آن گنجینه‌ای بی‌پایان است. قرآن عهدنامه‌ای میان خداوند و مردم می‌باشد. امام صادق علیه السلام با اشاره به این عهدنامه ی گرانبها، به مسلمانان سفارش می‌کند که هر روز پنجاه آیه از این کتاب را تلاوت کنند: «القرآن عهد الله الی خلقه، فقد ینبغی للمسلم ان ینظر فی عهده وان یقرء منه فی کل یوم خمسين آیه [۲۴]» قرآن عهدنامه خداوند متعال به انسان‌ها می‌باشد، برای مسلمان شایسته است که به این عهدنامه بنگرد و در هر روز پنجاه آیه از آن را تلاوت کند. آن حضرت در سخن دیگری به کیفیت تلاوت و آداب قرائت قرآن پرداخته و فرمود: «علیکم بالقرآن! فما وجدتم آیه نجابها من کان قبلکم فاعملوا به، وما وجدتموه هلک من کان قبلکم فاجتنبوه [۲۵]» بر شما باد تلاوت قرآن، پس هر آیه‌ای یافتید که کسانی قبل از شما [یا عمل به آن] نجات یافته‌اند، شما هم به آن عمل کنید و هر آیه‌ای را مشاهده کردید که بیانگر عوامل هلاکت [و نابودی] پیشینیان است، شما هم از آن [عوامل] پرهیز کنید.»

باورقی

[۱] کشف الغمه فی معرفه الائمه، ج ۲، ص ۱۵۴.

[۲] رجال نجاشی، ص ۳۹.

[۳] تحف العقول، ص ۳۰۲.

- [۴] همان، ص ۳۰۳، از آنجایی که هریر به معنای پارس کردن سگ به روی میهمان نیز آمده است، می‌توان از این حدیث صفت دیگری را برای شیعیان برشمرد و آن پرخاش نکردن و عصبانی نشدن در معاشرت‌هاست.
- [۵] نساء / ۱۳۸ و ۱۳۹.
- [۶] تحف العقول، ص ۳۰۴.
- [۷] همان.
- [۸] وی از فرزندان صالح شقرانی یکی از اصحاب رسول الله صلی الله علیه و آله می‌باشد. صالح در اوایل برده بود که پیامبر صلی الله علیه و آله آزادش نمود، بدین جهت بعنوان آزاد شده ی پیامبر لقب گرفت.
- [۹] بحار الانوار، ج ۴۷، ص ۳۴۹، داستان راستان، ص ۱۵۲.
- [۱۰] اصول کافی، کتاب الایمان و الکفر، باب الصدق و اداء الامانه، حدیث ۵.
- [۱۱] چهل حدیث، امام خمینی رحمه الله، ص ۴۷۷.
- [۱۲] کافی، ج ۲، ص ۱۰۵.
- [۱۳] شجره طوبی، ج ۱، ص ۳.
- [۱۴] رجال کشی، ص ۲۴۹.
- [۱۵] تحف العقول، ص ۳۰۳.
- [۱۶] عبدالله بن جنبد بجلی کوفی مردی جلیل‌القدر، مورد اعتماد ائمه اطهار علیهم السلام و همنشین امام باقر، امام صادق، امام کاظم و حضرت رضا علیهم السلام بود. عبدالله که شخصیتی فقیه، محدث و اهل عبادت بود، از طرف امام کاظم و امام رضا علیهما السلام سمت و کالت را به عهده داشت. بعد از فوت وی علی بن مهزیار جانشین وی گردید.
- [۱۷] تحف العقول، ص ۳۰۵.
- [۱۸] این سخن کنایه از نهایت پنهان کاری در انجام کارهای نیک می‌باشد.
- [۱۹] کشف الغمه، ج ۲، ص ۲۰۷.
- [۲۰] همان، ص ۲۰۸.
- [۲۱] بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۱۳۸.
- [۲۲] تحف العقول، ص ۳۰۳.
- [۲۳] وسائل الشیعه، ج ۱۱، ص ۵۰۳.
- [۲۴] بحار الانوار، ج ۷۸، ص ۲۶۸.
- [۲۵] کافی، ج ۲، ص ۶۰۹.
- [۲۶] وسائل الشیعه، ج ۴.

درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

بسم الله الرحمن الرحيم

جَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (سوره توبه آیه ۴۱)

با اموال و جانهای خود، در راه خدا جهاد نمایید؛ این برای شما بهتر است اگر بدانید حضرت رضا (علیه السلام): خدا رحم نماید بنده‌ای که امر ما را زنده (و برپا) دارد ... علوم و دانشهای ما را یاد گیرد و به مردم یاد دهد، زیرا مردم اگر سخنان نیکوی ما را (بی

آنکه چیزی از آن کاسته و یا بر آن بیافزایند) بدانند هر آینه از ما پیروی (و طبق آن عمل) می کنند

بنادر البحار-ترجمه و شرح خلاصه دو جلد بحار الانوار ص ۱۵۹

بنیانگذار مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان شهید آیت الله شمس آبادی (ره) یکی از علمای برجسته شهر اصفهان بودند که در دلدادگی به اهل بیت (علیهم السلام) بخصوص حضرت علی بن موسی الرضا (علیه السلام) و امام عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) شهره بوده و لذا با نظر و درایت خود در سال ۱۳۴۰ هجری شمسی بنیانگذار مرکز و راهی شد که هیچ وقت چراغ آن خاموش نشد و هر روز قوی تر و بهتر راهش را ادامه می دهند.

مرکز تحقیقات قائمیه اصفهان از سال ۱۳۸۵ هجری شمسی تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن امامی (قدس سره الشریف) و با فعالیت خالصانه و شبانه روزی تیمی مرکب از فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مختلف مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

اهداف: دفاع از حریم شیعه و بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام) تقویت انگیزه جوانان و عامه مردم نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی، جایگزین کردن مطالب سودمند به جای بلوتوث های بی محتوا در تلفن های همراه و رایانه ها ایجاد بستر جامع مطالعاتی بر اساس معارف قرآن کریم و اهل بیت علیهم السلام با انگیزه نشر معارف، سرویس دهی به محققین و طلاب، گسترش فرهنگ مطالعه و غنی کردن اوقات فراغت علاقمندان به نرم افزار های علوم اسلامی، در دسترس بودن منابع لازم جهت سهولت رفع ابهام و شبهات منتشره در جامعه عدالت اجتماعی: با استفاده از ابزار نو می توان بصورت تصاعدی در نشر و پخش آن همت گمارد و از طرفی عدالت اجتماعی در تزریق امکانات را در سطح کشور و باز از جهتی نشر فرهنگ اسلامی ایرانی را در سطح جهان سرعت بخشید.

از جمله فعالیت های گسترده مرکز:

الف) چاپ و نشر ده ها عنوان کتاب، جزوه و ماهنامه همراه با برگزاری مسابقه کتابخوانی

ب) تولید صدها نرم افزار تحقیقاتی و کتابخانه ای قابل اجرا در رایانه و گوشی تلفن همراه

ج) تولید نمایشگاه های سه بعدی، پانوراما، انیمیشن، بازیهای رایانه ای و ... اماکن مذهبی، گردشگری و ...

د) ایجاد سایت اینترنتی قائمیه www.ghaemiyeh.com جهت دانلود رایگان نرم افزار های تلفن همراه و چندین سایت مذهبی دیگر

ه) تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و ... جهت نمایش در شبکه های ماهواره ای

و) راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی (خط ۰۲۴۵۲۳۵)

ز) طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و ...

ح) همکاری افتخاری با دهها مرکز حقیقی و حقوقی از جمله بیوت آیات عظام، حوزه های علمیه، دانشگاهها، اماکن مذهبی مانند مسجد جمکران و ...

ط) برگزاری همایش ها، و اجرای طرح مهد، ویژه کودکان و نوجوانان شرکت کننده در جلسه

ی) برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم و دوره های تربیت مربی (حضور و مجازی) در طول سال

دفتر مرکزی: اصفهان/خ مسجد سید/ حد فاصل خیابان پنج رمضان و چهارراه وفائی / مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان

تاریخ تأسیس: ۱۳۸۵ شماره ثبت: ۲۳۷۳ شناسه ملی: ۱۰۸۶۰۱۵۲۰۲۶

وب سایت: www.ghaemiyeh.com ایمیل: Info@ghaemiyeh.com فروشگاه اینترنتی:

www.eslamshop.com

تلفن ۲۵-۲۳۵۷۰۲۳-(۰۳۱۱) فکس ۲۳۵۷۰۲۲ (۰۳۱۱) دفتر تهران ۸۸۳۱۸۷۲۲ (۰۲۱) بازرگانی و فروش ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹ امور کاربران ۲۳۳۳۰۴۵(۰۳۱۱)

نکته قابل توجه اینکه بودجه این مرکز؛ مردمی، غیر دولتی و غیر انتفاعی با همت عده ای خیر اندیش اداره و تامین گردیده ولی جوابگوی حجم رو به رشد و وسیع فعالیت مذهبی و علمی حاضر و طرح های توسعه ای فرهنگی نیست، از اینرو این مرکز به فضل و کرم صاحب اصلی این خانه (قائمیه) امید داشته و امیدواریم حضرت بقیه الله الاعظم عجل الله تعالی فرجه الشریف توفیق روزافزونی را شامل همگان بنماید تا در صورت امکان در این امر مهم ما را یاری نمایندانشالله.

شماره حساب ۶۲۱۰۶۰۹۵۳، شماره کارت: ۶۲۷۳-۵۳۳۱-۳۰۴۵-۱۹۷۳ و شماره حساب شبا: IR۹۰-۰۱۸۰-۰۰۰۰-۰۰۰۰-۰۶۲۱-۰۵۳-۰۶۰۹ به نام مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان نزد بانک تجارت شعبه اصفهان - خیابان مسجد سید ارزش کار فکری و عقیدتی

الاحتجاج - به سندش، از امام حسین علیه السلام: - هر کس عهده دار یتیمی از ما شود که محنت غیبت ما، او را از ما جدا کرده است و از علوم ما که به دستش رسیده، به او سهمی دهد تا ارشاد و هدایتش کند، خداوند به او می فرماید: «ای بنده بزرگوار شریک کننده برادرش! من در کرم کردن، از تو سزاوارترم. فرشتگان من! برای او در بهشت، به عدد هر حرفی که یاد داده است، هزار هزار، کاخ قرار دهید و از دیگر نعمت‌ها، آنچه را که لایق اوست، به آنها ضمیمه کنید».

التفسیر المنسوب إلى الإمام العسکری علیه السلام: امام حسین علیه السلام به مردی فرمود: «کدام یک را دوست تر می داری: مردی اراده کشتن بینوایی ضعیف را دارد و تو او را از دستش می رهایی، یا مردی ناصبی اراده گمراه کردن مؤمنی بینوا و ضعیف از پیروان ما را دارد، اما تو دریچه ای [از علم] را بر او می گشایی که آن بینوا، خود را ببدان، نگاه می دارد و با حجت های خدای متعال، خصم خویش را ساکت می سازد و او را می شکند؟».

[سپس] فرمود: «حتماً رهاندن این مؤمن بینوا از دست آن ناصبی. بی گمان، خدای متعال می فرماید: «و هر که او را زنده کند، گویی همه مردم را زنده کرده است»؛ یعنی هر که او را زنده کند و از کفر به ایمان، ارشاد کند، گویی همه مردم را زنده کرده است، پیش از آن که آنان را با شمشیرهای تیز بکشد».

مسند زید: امام حسین علیه السلام فرمود: «هر کس انسانی را از گمراهی به معرفت حق، فرا بخواند و او اجابت کند، اجری مانند آزاد کردن بنده دارد».

مرکز تحقیقات و ترجمه

اصفهان

گامگاه

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

